

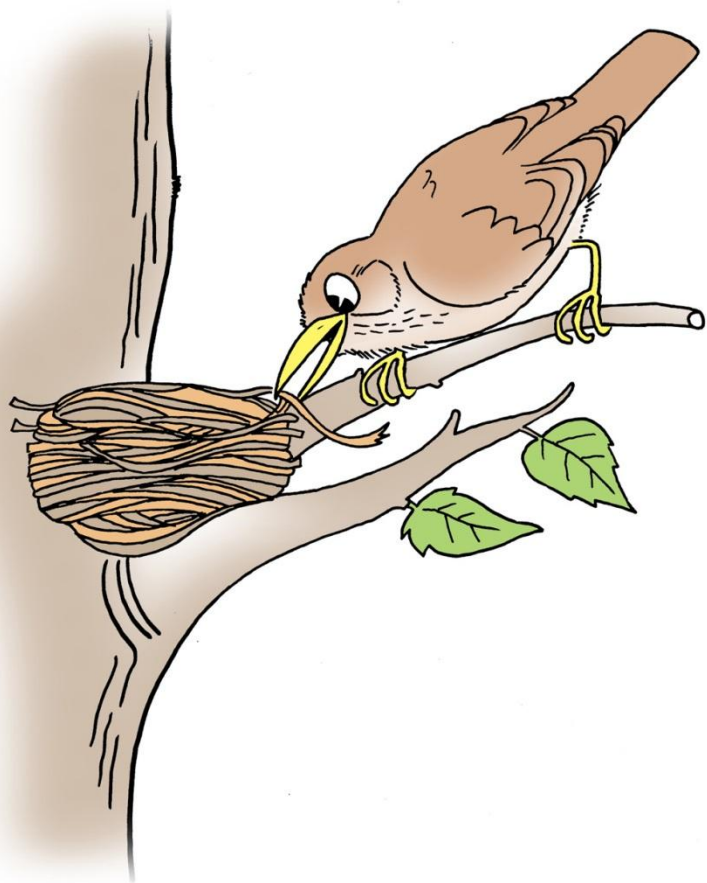
Tecken på häckning

BILDERNA I PRESENTATIONEN FÅR INTE ANVÄNDAS TILL ANNAT UTAN TILLSTÅND

På våren är det dags att häcka!

- Våren och sommaren är bästa tiden att häcka. Varför?
  - det finns mycket mat (t. ex. insekter) för föräldrarna och ungarna
  - det är varmt (då det finns mycket mat och ungarna blir inte kalla)

Hittar du ett bo?

- Fåglarna brukar gömma sin bon
- Bona kan vara svåra att hitta

MEN:

- Man kan ändå lista sig till att fåglarna håller på att häcka!
- Du behöver bara vara skarp som en detektiv...

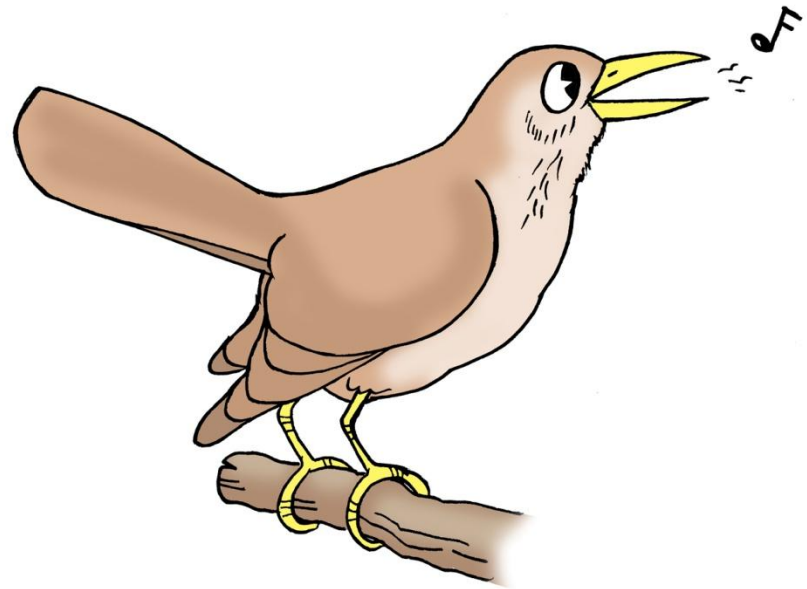

Hitta tecken på häckning!

1. Fågeln sjunger
2. Fågeln hämtar eller bär på bomaterial
3. Fågeln bygger bo
4. Fågeln besöker ofta en möjlig boplats
5. Fågeln ruvar i boet
6. Fågeln bär på föda
7. Fågeln varnar eller anfaller ett rovdjur
8. Det hörs ljud av fågelungar från ett bo eller en holk
9. Fågelungarna som har lämnat boet

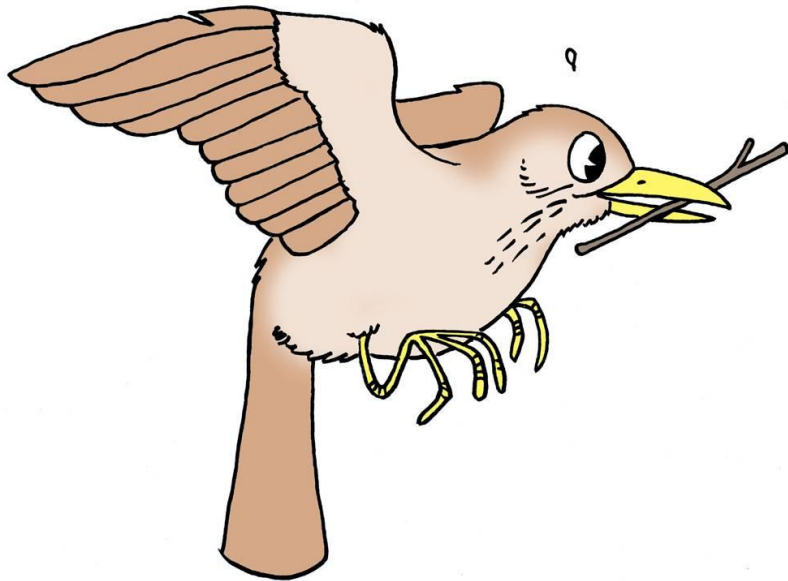
1. Fågeln sjunger

- Fågelhannens sång är ett viktigt meddelande:
  - lockar till sig en hona
  - boplatsen är upptagen
- Sången är ihållande, upprepas eller pågår längre än andra fågelläten

LYSSNA: Hör du en kort strof som upprepas eller en lång drill?

2. Fågeln hämtar eller bär på bomaterial

Olika fåglar använder olika material:

- gräs (flugsnappare)
- mossa (mesar)
- lera (svalor)
- djurpäls (mesar)
- kvistar (kråka, skata)
- vattenväxter (vattenfåglar)

TITTA: Har fågeln något i näbben?

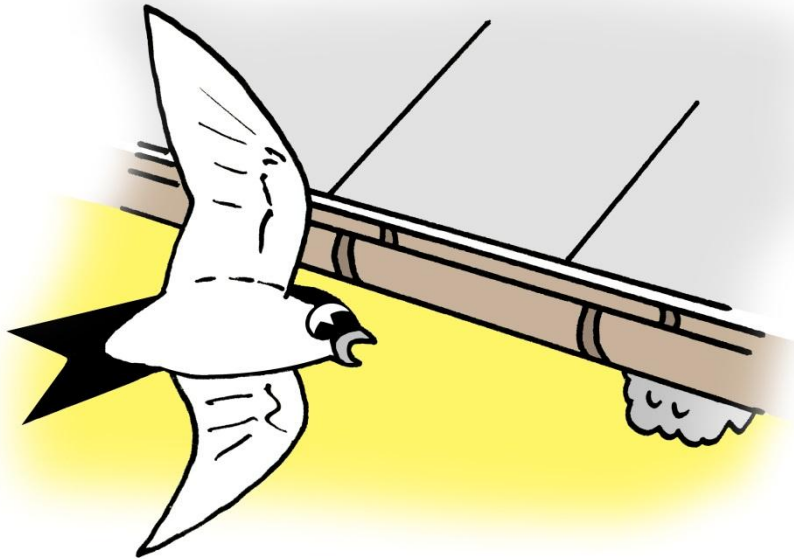
3. Fågeln bygger bo

- Olika fåglar bygger bo på olika platser:
  - gren (trastar, kråka)
  - trädhål (hackspettar)
  - holk (mesar)
  - hål i byggnad (sparvar)
  - strand (vattenfåglar)

TITTA: Vad gör fågeln?

4. Fågeln besöker ofta en möjlig boplats

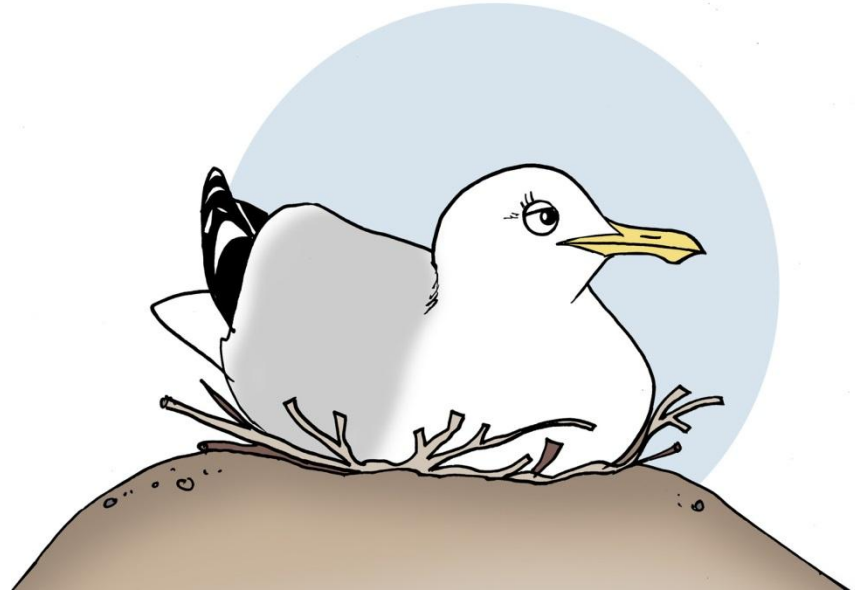
- Fastän boet är osynligt, kan fågeln avslöja var det finns genom upprepade besök:
  - under takkanter (svalor)
  - mellan stenar, i en ventil, i en vedhög (sparvar, sädesärta)

TITTA: Rör fågeln sig fram och tillbaka till en möjlig boplats?

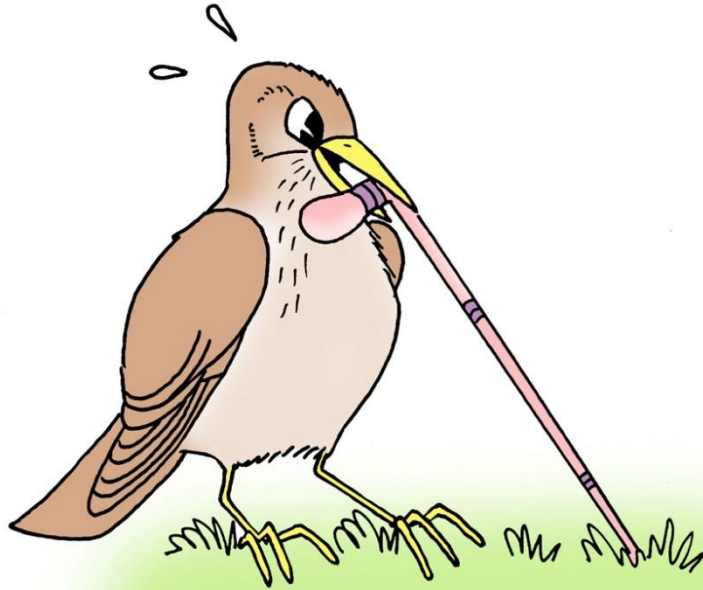
5. Fågeln ruvar i boet

- En fågel som ruvar försöker gömma sig
- De enklaste att se:
  - måsar och trutar på stenar
  - andra vattenfåglar längs stränder och i vass

TITTA: Ser du en fågel som sitter stilla? Sitter den i ett bo?

6. Fågeln bär på föda

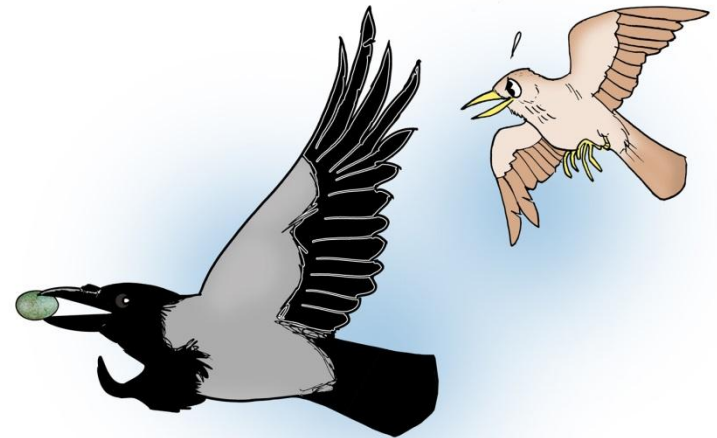

- Ungarna är hungriga!
- Föda måste hämtas ofta:
  - dagmaskar, larver, insekter (landfåglar)
  - sorkar, möss (rovfåglar)
  - småfisk (lommar, doppingar)

TITTA: Har fågeln något i näbben?

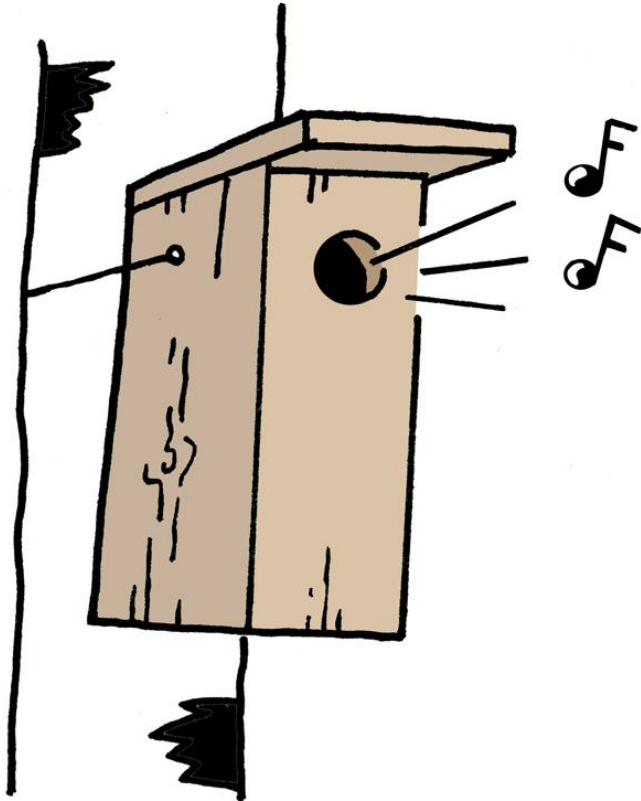
7. Fågeln varnar eller anfaller

- Bona hotas av katter, kråkor, ekorrar, människor...
- Först används varningsläten för att varna ungarna och för att rovdjuret ska fokusera på föräldrarna och inte boet
- Fågeln kan också uppträda hotfullt och göra attacker

TITTA och LYSSNA: Hör du hektiska läten? Ser du fågeln som jagar iväg en inkräktare, till exempel en kråka?

8. Det hörs ljud av fågelungar

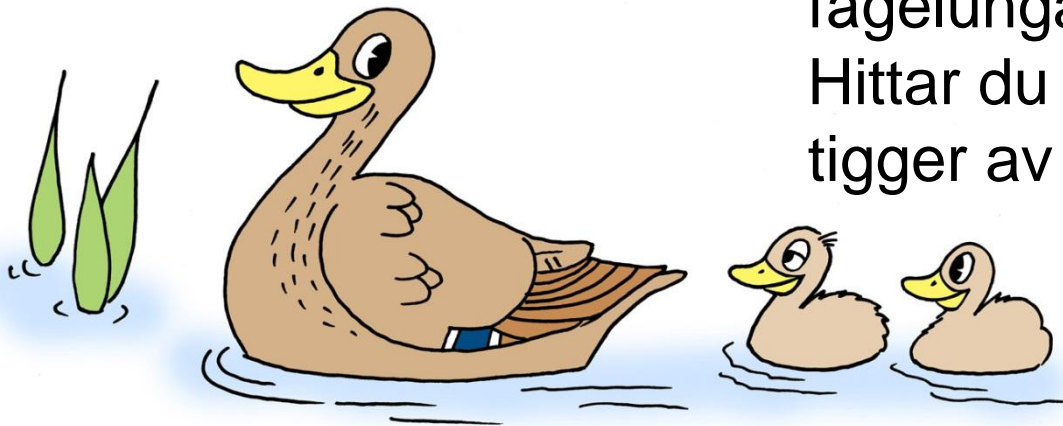
- Ungarna piper då de får föda
- Hackspettungar har ljud hela tiden:
  - ”ke-ke-ke-ke-ke...”

LYSSNA: Hörs det ljud när fågeln flyger mot en holk? Kan du höra hackspettungar i skogen?

9. Fågelungar som har lämnat boet

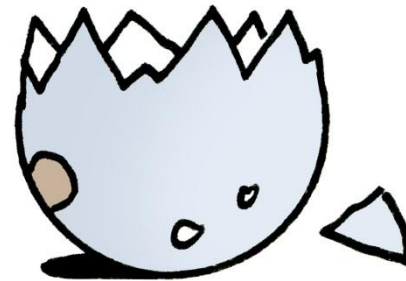
- Vattenfåglarnas ungar lämnar snart boet.
- Landfåglarnas ungar är större då de lämnar boet och väntar sedan på föda i buskar och grenar. När föräldern kommer tigger de.

TITTA: Ser du en kull med fågelungar på vattnet?
Hittar du småfågelungar som tigger av sin mamma i buskar?

Så kan du också upptäcka häckning

- Ett gammalt äggskal
- Ett gammalt bo från ifjol
- Mycket fågelbajs på samma plats (kanske under ett bo?)

TITTA och LYSSNA: Hittar du tecken på häckning med hjälp av dessa tips?

Om ni hittar ett fågelbo eller ungar

- Gå en bit bort så att fåglarna inte blir störda.
- Rör er sakta och undvik oljud.
- Om fågeln upptäcker er och börjar varna, gå längre bort.
- När föräldrarna bara koncentrerar sig på boet och ungarna och inte bryr sig om er är ni tillräckligt långt borta.
- Om det finns ungar i boet hämtar föräldrarna mat åt dem med upp till ett par minuters mellanrum.
- Om det finns ägg i boet flyger inga fåglar nödvändigtvis ut och in, men i ett öppet bo kan man få syn på en ruvande fågel.
- Rör inte bon, ägg eller ungar.
- Alla fågelbon är fridlysta så man får inte störa eller förstöra dem.
- Titta gärna på fåglarna på avstånd med kikare utan att störa dem.

Berätta om dina observationer!

Barnens fågelvecka

- Barnens fågelvecka ordnas varje år i maj
- Då samlas observationer om tecken på häckning
- Gör en fågelutflykt med klassen eller familjen
- Meddela era observationer via webbformuläret
- Mer information och material:
www.birdlife.fi/fagelvecka

Barnens fågelvecka

Lär dig mera om fåglar och naturen

BirdLife Finland

www.birdlife.fi

Luonto-Liitto

www.luontoliitto.fi

Natur och Miljö

www.naturochmiljo.fi

The logo for Barnens fågelvecka features the text "Barnens fågelvecka" in a green, bold, sans-serif font. Above the text are small illustrations of a bird's nest with a bird, a penguin, and a woodpecker.